

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle / Karkkilan kaupunki, Mansikin meluvallin ympäristölupa, valitus

48/11.01.00/2019

Ympäristölautakunta 08.10.2020 § 51

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Kari Setälä

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Ympäristölautakunta myönsi 3.12.2019 Karkkilan kaupungin tekniselle toimialalle ympäristöluvan ja aloittamisluvan Mansikin meluvallin rakentamiseen. Karkkilan vihreät ry. on tehnyt Vaasan hallinto-oikeudelle päätöstä koskevan valituksen 10.1.2020. Vaasan hallinto-oikeus on välipäätöksellään 10.7.2020 kieltänyt lautakunnan päätöksen täytäntöönpanon. Määräys on voimassa siihen saakka, kunnes pääasiaa koskeva valitus on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiasta toisin määrätään. Valituksen johdosta Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Karkkilan ympäristölautakunnan lausuntoa 30.10.2020 mennessä (VHO lausuntopyyntö Dnro 00080/20/5129).

Karkkilan vihreät ry:n valituksessa vaaditaan Mansikin meluvallivallin ympäristölupapäätöksen (YMLA 3.12.2019 § 63) kumoamista ja ensisijaisesti vallin ympäristölupahakemuksen siirtämistä aluehallintoviraston päätettäväksi ympäristönsuojelulain 34 §:n nojalla tai toissijaisesti asian palauttamista uudelleen valmisteluun turvallisemman sijoituspaikan löytämiseksi ja ympäristönsuojelulain 34 §:n veloitteen toteuttamiseksi.

Valli, jota myönnetty ympäristölupa koskee, on tarkoitus toteuttaa alueella sijaitsevan motocrossradan luoteisreunaan. Valli rakennettaisiin radan pohjoispuolelle sijoittuvan maankaatopaikasta muodostuneen vallin ja radan länsireunassa sijaitsevan kumpareen väliin. Vallin länsi-lounaispuolella 100-140 m päässä rakentamiskohteesta virtaa Karjaanjoki, jonka ympäristö on merkittävä luontokohde vesiekosysteeminä ja jokivarsiympäristönä. Liitteessä lisää tietoa alueen käytöstä ja sen historiasta, alueen hulevesien hallinnasta sekä vallin rakentamisen tarpeellisuudesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallasta on säädetty ympäristönsuojelulain 34 § 2. momentissa sekä 3. momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014). Selvitettäessä valimohiekkan ja jätebetonin soveltuvuutta vallin rakentamiseen sovellettiin valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017 nk. MARA-asetus) sekä valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007 nk. PIMA-asetus) mukaisia raja-arvoja sekä asetuksiin liittyviä ohjeita ja taustatutkimuksia.

Ympäristöluvan tarvetta, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaa sekä MARA- ja PIMA-asetuksen tukintaa on tarkasteltu tarkemmin liitteessä.

Liitteet

Valituskirjelmä

- Karkkilan Vihreät Valitus 10.1.2020
- Muutoshakemuksen lisäliitteet

Lupapäätökseen ja lausuntoon liittyviä tietoja

- Alueen käyttö, hulevedet ja tarve vallin rakentamiseen
- YS lainsäädännön tulkinta ja soveltaminen
- Tietoja bentseenistä sekä PIMA arvoista

Oheismateriaali

- Oheismateriaali YSL 34 §
- Oheismateriaali, Valituksen liite Lupapäätös liitteineen

Kaupunkikehitysjohdajan ehdotus:

Lausuntonaan Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristölautakunta toteaa, että Karkkilan vihreät ry:n lupapäätöksestä tekemä valitus ja siinä esitetyt vaatimukset tulee hylätä sekä saattaa lupa lainvoimaiseksi VHO:n päätöksellä. Luvan siirtämiseen aluehallintovirastoon ei ole ympäristönsuojelulain mukaisia perusteita. Karkkilan ympäristölautakunnan lupapäätöksessä antamat määräykset varmistavat, ettei toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulaissa kiellettyä ympäristön pilaantumista tai terveyshaittaa. Kun vallin rakentaminen toteutetaan hakemuksen sekä luvassa annettujen määräysten mukaisesti, ei käytettävistä jättemateriaaleista aiheudu ympäristön pilaantumista, ihmisten terveyteen kohdistuvaa haitallisen aineen altistusta eikä haittaa Karjaanjoen ympäristössä.

Vallin rakentaminen on tarpeen motocrossradan meluntorjuntarakenteiden toteuttamista varten, mikäli motocrosstoiminta jatkuu tulevaisuudessa. Vallin toteuttaminen luo mahdollisuudet moottoriurheilutoiminnan kehittämiseen alueella. Vallin rakentamisessa on tarkoitus hyödyntää jättemateriaaleja (maa-ainesjätteitä, valimohiekkaa ja jätebetonia), joten hanke vaatii ympäristöluvan. Hakemuksessa on tutkittu mahdollisuutta hyödyntää Karkkilassa sijaitsevan Componeta Oy:n valimohiekkaa. Valimohiekan käyttö nopeuttaisi vallin rakentamista, koska sitä on saatavissa suurempia määriä ja kuljetusmatka valimolta alueelle on lyhyt.

Ympäristöluvan ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n sekä ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 2. momentin kohdan 12 b perusteella (Pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni- tai pysyvän jätteen muu käsittely kuin sijoittaminen kaatopaikalle, kun käsiteltävä määrä on alle 50 000 tonnia vuodessa). Toteutettaessa rakentaminen hakemuksen sekä luvassa annettujen määräysten mukaan, ei luvan mukaisesta hankkeesta aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle, joten perustetta lupahakemuksen käsittelyn siirtämiselle aluehallintovirastoon ei ole. Ympäristölupahakemusta käsiteltäessä luvan mahdollisuutta tarkastellaan aina siinä paikassa, jonne lupaa haetaan.

Toiminnan paikan muuttaminen ei kuulu lupaviranomaisen toimivaltaan.

Valituksessa on kyseenalaistettu riskinarvioinnin luotettavuus. Lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä ja määräyksiä annettaessa on otettu huomioon riskinarvion epävarmuustekijät sekä hakemuksen mukaisten jätemateriaalien laatuominaisuudet. Hakemuksen riskinarvio on tehty noudattaen ympäristöministeriön pilaantuneen maa-alueen riskinarvioinnista annettua ohjetta (Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014, Pilaantuneen maa-alueen riskinarviointi ja kestävä riskinhallinta). Ohjeen mukaan epäorgaanisille aineille standardisoituja liukoisuustestejä voidaan soveltaa muillekin aineille esim. arvioitaessa haitta-aineiden sitoutumista maaperään. Lupahakemuksen ja siihen sisältyvän riskinarvioinnin on laatinut Ramboll Oy, jolla ympäristöalan konsulttina on monialaista osaamista ja laaja kokemus mm. pilaantuneiden maaperäkohteiden riskien kartoittamisessa. Riskinarvio on laadittu riittävän luotettavasti, eikä sen johtopäätöksiä ole syytä epäillä.

MARA-asetuksen raja-arvot koskevat ilmoitusmenentelyä, jossa jätemateriaalia voidaan hyödyntää tietyntyyppisissä kohteissa kaikenlaisissa ympäristössä (luokiteltuja pohjavesialueita lukuunottamatta) ilman kohdekohtaista tarkastelua ja kohteen ympäristötarkkailua. Ympäristölautakunnan ratkaisussa on kuitenkin kyse lupapäätöksestä, jossa on otettu huomioon kohdekohtaiset tiedot, aineiden ominaisuudet sekä lupamääräysten vaikutus ympäristöhaitan estämiseen. Luvassa on annettu määräys jätemateriaalien laadusta, jotta käytettävän materiaalin laatu vastaa hakemuksessa esitettyä ja riskinarviossa käytettyjä tietoja. Valimohiekan sallittu bentseenipitoisuus (6 mg/kg) alittaa selkeästi maaperän bentseenin alemman ohjearvon perustana olevan ekologisen viitearvon (180 mg/kg). Rakentamisessa käytettävä valimohiekka ja betonimurske sijoitetaan vallin ydinosaan, joka peitetään 0,5 m tiiviillä moreenimaakerroksella. Rakenne toteutetaan siten, että sadeveden suotautuminen vallin läpi on vähäistä. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, ympäristössä ei ole talousvesikaivoja ja maaperä alueella on savea, joten toiminnasta ei aiheudu talous- tai pohjaveden pilaantumista. Vallista tulevat hulevedet tulee johtaa Karjaanjokeen hulevesialtaan/-kosteikon kautta. Hulevesien vaikutusta vähentää se, että joessa se sekoittuu jokiveteen ja paikallisesti vesi vaihtuu nopeammin kuin järvessä. Määräykset edellyttävät myös, että hulevesien valuminen Karjaanjokeen pystytään estämään ja käsittelemään ne muulla tavoin, mikäli ennakoarvioista huolimatta hulevesitarkkailussa havaittaisiin merkittäviä pitoisuuksia haitallisia aineita. Näillä määräyksillä on haluttu varmistaa, ettei haittaa aiheudu jokiympäristössä. Lupamääräyksiä on annettu myös muiden toiminnasta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Luvassa on myös määrätty toiminnan ympäristövaikutusten seurannasta. Vallin rakentamisen alussa hulevesien laatua tulee seurata kuukausittain (mm. bentseeni ja fenoliyhdisteet), kaksi kertaa vuodessa hulevesistä tehdään laajempi analyysi, johon sisältyy kaikki MARA-asetuksen mukaiset aineet. Hulevesien tarkkailuvelvoite on laajempi, kuin mitä ELY-keskus on lausunnossaan edellyttänyt. Hulevesien tarkkailussa haitallisten aineiden pitoisuuksia verrata valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) annettuihin vesiympäristön laatuunormeihin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Vaasan hallinto-oikeus